

7.11.2023

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta keskiviikko 08.11.2023 klo 11.15 / HE 53/2023 vp / Lausuntopyyntö

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettua lakia. Ehdotuksen taustalla on pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaukset jakeluvelvoitteesta sekä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämistä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin täytäntöönpano.

Keskeiset havainnot

Suomen Yrittäjät pitää jakeluvelvoitteen tason laskemista ymmärrettävänä. Päätös pitää jakeluvelvoite nykytasolla eli 13,5 prosentissa on helpotus kuljetusalan yrittäjille, jotka ovat kärsineet korkeista polttoainekustannuksista ja epävarmuudesta. Jakeluvelvoitteen nosto olisi heikentänyt alan yrittäjien kilpailukykyä ja kannattavuutta.

On kuitenkin otettava huomioon, että jakeluvelvoitteen alentamisen tai nostamatta jättämisen vaikutus pumppuhintoihin on epävarma, sillä hintaan vaikuttavat voimakkaasti monet muut tekijät, kuten raakaöljyn hinta. Esimerkiksi dieselpolttoaineen hinta on laskenut Tilastokeskuksen tietojen mukaan lähes 40 senttiä korkeimmasta hinnasta ja Lähi-Idän kriisistä huolimatta on vain jonkin verran kalliimpaa kuin ennen Venäjän hyökkäyssodan alkua, jonka takia jakeluvelvoitetta lähdettiin alentamaan.

Samaan aikaan on otettava huomioon se, että velvoitteen alentaminen tai nostamatta jättäminen on kompensoitava muilla päästövähennystoimilla, jotta Suomi voi saavuttaa hiilineutraaliustavoitteensa. Mitä kauemmin puhtaan siirtymän kanssa odotetaan, sitä kalliimmaksi ilmastomuutoksen torjuminen ja siihen sopeutuminen muodostuu.

Näemme, että esitys jakeluvelvoitteen alentamiseksi heikentää kotimaisten ja ulkomaisten sijoittajien luottamusta lainsäädännön ennakoitavuuteen ja

pysyvyyteen Suomessa, millä on merkittävä negatiivinen vaikutus välttämättömien puhtaan siirtymän investointipäätöksiä syntymisessä. Lisäksi näemme, että ns. lisävelvoitetta koskeva ehdotus voi vaikuttaa haitallisesti biokaasun ja synteettisen metaanin tuotannon ja jakeluinfran kehittymiseen kannalta.

Suomen Yrittäjät katsoo lisäksi perustelluksi sen, että jakeluvelvoitelain 5 §:n 8 momenttia muutetaan sekä uudet 9 ja 10 momentit lisätään pykälään Euroopan komission perustellun lausunnon vuoksi.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti